



PIRATPARTIET

Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 DEP
0032 OSLO

Deres referanse:
Olav Handeland

Vår referanse:
Høringsportalen

Dato:
12.02.2019

HØRINGSSVAR - FORSLAG TIL NY LOV OM ETTERRETNINGSTJENESTEN

Innledning

Piratpartiet ser med stor bekymring på utviklingen der det stadig utøves press for å innføre mer overvåkning og kontroll over befolkningen.

Spesifikt er Piratpartiet imot digital masseovervåkning gjennom såkalt "tilrettelagt innhenting", noe som pga omfang er en enda verre versjon av tidligere forslag av lignende type. Metoden er bare en mer ekstrem utgave av digitalt grenseforsvar i ny innpakning.

Veien til overvåkningssamfunnet er brolagt med både gode og mindre gode intensjoner. Ved å gå for langt i feil retning risikerer vi permanent å undergrave vårt demokratiske fundament, og åpner veien videre for problematiske forhold overfor ytringsfriheten, maktforhold mellom enkeltindivider og stat, fremtidige konsekvenser og uklare ansvarsforhold.

Piratpartiet støtter Datatilsynets syn om at lovforslaget ikke er i tråd med våre menneskerettslige forpliktelser, dvs. at lovforslaget strider mot Grunnlovens paragraf 102.

Prosess og innhold

Piratpartiet er også bekymret over prosessen bak forslaget. Prosessene bærer preg av hastverk og mangelfull fokus på innbyggernes rettigheter. Lignende forslag har blitt sendt tilbake til skrivebordet, men likevel blir det lagt frem nye versjoner som er mer inngripende. I selve lovteksten er det ofte benyttet en vag begrepsbruk og uklarheter som kan føre til vide tolkninger og usikkerhet rundt eksempelvis rekkevidden av forpliktelsen til dekryptering, effekten av filtrene og tilretteleggelsesplikten.

Piratpartiet stiller seg undrende til at noen kan ha tenkt at et forslag med større inngrep enn forslaget i Lysne II-rapporten foreslås gjennomført med dårligere kontrollmekanismer. Dette

åpner opp for misbruk og feil uten tilstrekkelig ansvarlighet, samt at det på generelt grunnlag igjen ikke kan anses for å være i tråd med våre menneskerettslige forpliktelser.

Det er for øvrig underlig at forslaget har kort høringsfrist. De foreslåtte endringene er såpass omfattende at forslaget til ny etterretninglov må diskuteres mer i samfunnet og på Stortinget. Forslaget bør sendes tilbake til skrivebordet.

Utvikling og konklusjon

Piratpartiet erkjenner at det er behov for oppdatering av lov om etterretningstjenesten. Men oppdateringer må ikke gjøres på bekostning av mennesker. Etterretningstjenester i et land skal operere til beste for mennesker, ikke behandle mennesker som objekter for kontroll og overvåkning.

Piratpartiet mener at innbyggernes personvern, rettigheter, og sikkerhet må prioriteres foran en agenda der det over tid utvikles et kontroll- og overvåkningssamfunn ingen utenom den makthavende eliten er tjent med.

Forslaget bør sendes ut på ny høring med 1 års høringsfrist, og de som taler for forslaget bør i større grad være ærlige i sin kommunikasjon - en spade er et graveredskap, tilrettelagt innhenting er overvåkning.

Spesifikt nevnes noen utvalgte punkter som tydelige eksempler på hvorfor forslaget i nåværende form bør skrotes:

- Tilretteleggingsplikt (§7-2) er skremmende uklar, spesielt med hensyn på kryptering.
- Filter av datastrømmer har grunnleggende diffuse forutsetninger og kan lett tolkes i retning "etterretningstjenesten samler de data de ønsker" uten noen praktisk form for kontroll.
- Regler for adgang til å dele informasjon gjennom internasjonalt samarbeid er ikke tilfredsstillende.
- Kontrollmekanismer og klageordninger er altfor dårlige.
- På generelt grunnlag bør tilslørte begrep som "tilrettelagt innhenting" og "innhenting av rådata i bulk" erstattes med mer beskrivende uttrykk.

Enda en ny runde med forslag av samme type som datalagringsdirektivet, digitalt grenseforvar, og nå tilrettelagt innhenting, viser at det er et behov for lover av et helt annet kaliber.

Vi trenger en oppdatering av lover som beskytter oss mot mer kontroll, økt overvåkning, og undergraving av våre rettigheter.

Tillegg

Piratpartiet stiller seg ellers bak høringsuttalelser fra Datatilsynet og Den Norske Dataforening som inneholder mange gode detaljer utover vårt mer generelle politiske budskap.

Høringsuttalelse fra Datatilsynet:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---forslag-til-ny-lov-om-etterretningstjenesten/id2618620/?uid=e0b87829-2c74-4f2c-8066-c75801bcd0d5>

<https://nrkbeta.no/wp-content/uploads/2019/02/H%C3%B8ringsuttalelse-Datatilsynet-Ny-lov-om-etterretningstjenesten.pdf>

Høringsuttalelse fra Den Norske Dataforening:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---forslag-til-ny-lov-om-etterretningstjenesten/id2618620/?uid=2a27751b-4586-4875-9780-dd70ccb88680>

<http://www.regjeringen.no/no/dokument/dep/fd/hoeringer/hoeringsdok/2018/horing---forslag-til-ny-lov-om-etterretningstjenesten/Download/?vedleggId=d762e610-79d9-4076-a664-0bba3d321ebe>

--

Med hilsen

Olav Handeland

Nestleder

Piratpartiet

olav.handeland@piratpartiet.no

+47 99 16 51 47